

ОПШТИНА БАБУШНИЦА

**ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ ОДЛУКУ О БУЏЕТУ
ЗА 2025. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет општине?
 - Појам буџета
 - Ко учествује у буџетском процесу?
 - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни општинска каса?
 - Шта су приходи и примања буџета?
 - Структура планираних прихода и примања за 2025. годину
5. На шта се троше јавна средства?
 - Шта су расходи и издаци буџета?
 - Структура планираних расхода и издатака за 2025. годину
 - Расходи буџета по програмима
 - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету општине Бабушница за 2025. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета општине, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља Бабушнице у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја наше општине.

Председница општине
Ивана Стојичић

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина општине
- Председник општине
- Општинско веће
- Општинска управа
- Општинско правобранилаштво

Индијектни корисници буџетских средстава:

- Дом културе
- Народна библиотека
- Предшколска установа
- Туристичка организација Бабушнице
- Месне заједнице

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (школе)
- Здравствене институције (Дом здравља)
- Социјалне институције (Центар за социјални рад)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Како настаје буџет општине?

БУЏЕТ општине је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Председник општине и локална управа спроводе општинску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет општине.

Приликом дефинисања овог, за општину Бабушницу најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

На основу чега се доноси буџет?

Како се пуни општинска каса?

- Укупни јавни приходи и примања општине Бабушница за 2025. годину износе

= 522.501.000,00 динара

- Одлуком о буџету општине Бабушница за 2025. годину планирана су средства из буџета општине у износу од **516.000.000,00** динара, пренета средства из ранијих година у износу од **42.322.281,00** динара, средства из осталих извора у износу од **6.601.000,00** динара.

Шта су приходи и примања буџета?

Порески приходи

- Врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат

Донације и трансфери

- *Донације* се добијају од домаћих и међународних донатора и организација за различите пројекте. Трансфери подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије општинском нивоу власти. Могу бити **наменски** (за тачно утврђене намене) или **ненаменски** (није им унапред утврђена намена те се могу у складу са законом користити за било које сврхе) .

Непорески приходи

- Врста јавних прихода који се наплаћују за коришћење јавних добара (накнаде), пружање јавних услуга (таксе) или због коршења уговорних или законских одредби (казне и пенали)

Примања од продаје нефинансијске имовине

- Ова примања се остварују продајом непокретности и покретних ствари у власништву општине.

Примања од задуживања и продаје финансијске имовине

- Примања од задуживања представљају приливе по основу примања од задуживања код пословних банака у земљи у корист нивоа општина. Примања од продаје финансијске имовине представљају приливе по основу продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа општина

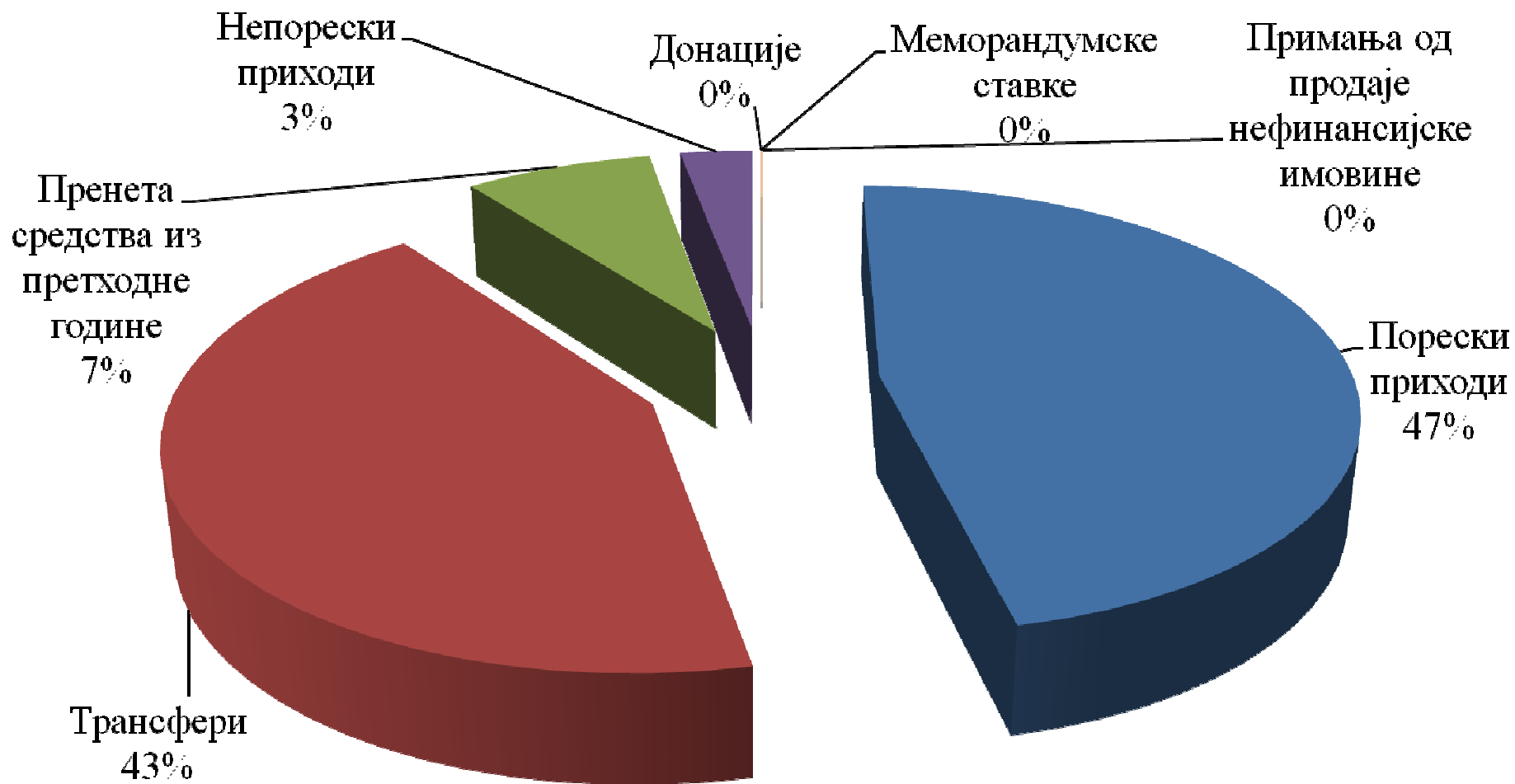
Пренета средства из ранијих година

- Представљају вишак прихода буџета општине који нису потрошени у претходној буџетској години

Структура планираних прихода и примања за 2025. годину

Структура планираних прихода и примања за 2025. годину

Структура прихода и примања

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2025. години из буџета износе:

564.923.281,00 динара

- ✓ **РАСХОДИ** представљају све трошкове општине за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева општине; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада општине.

Шта су расходи и издаци буџета?

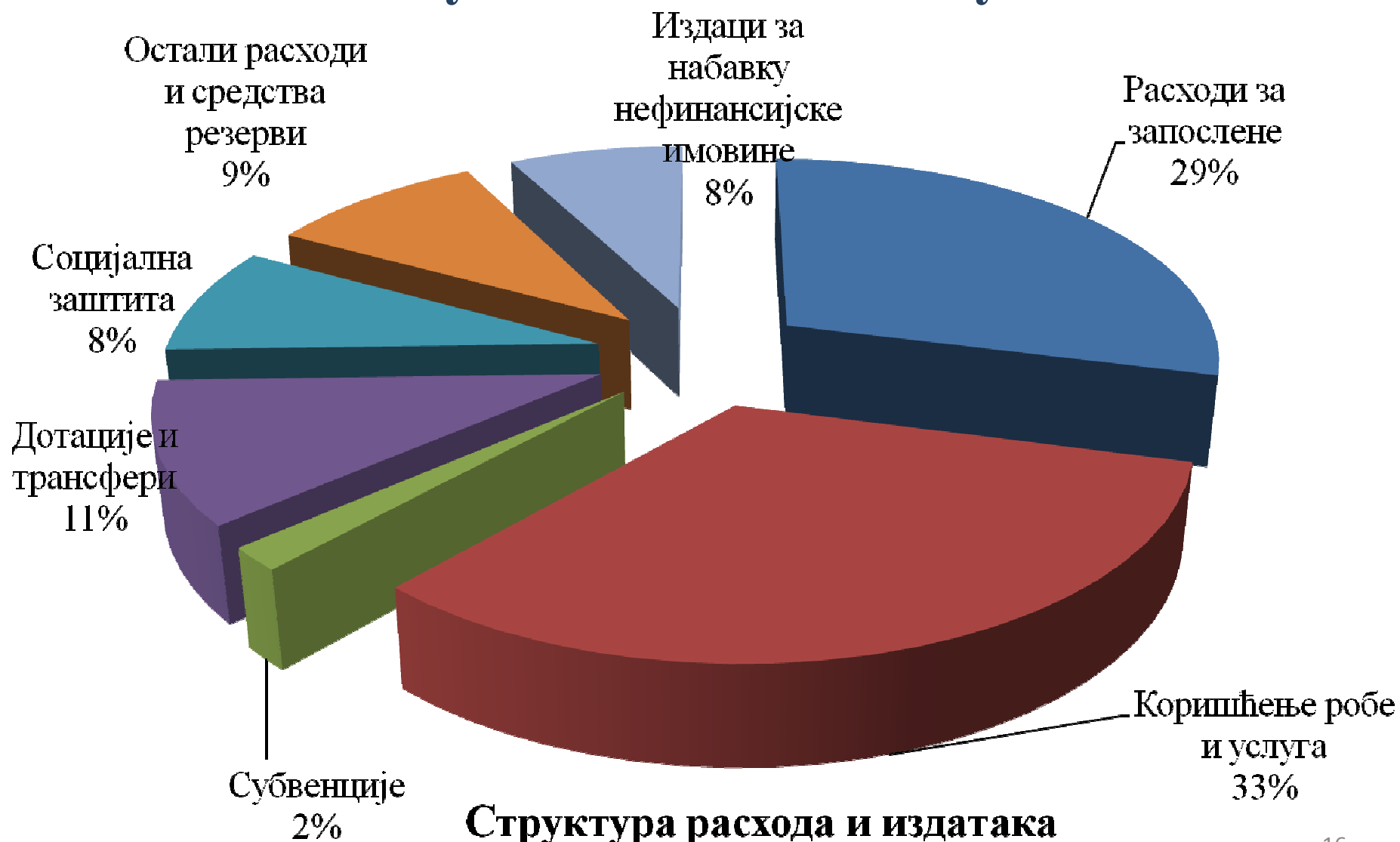
Расходи за запослене	• Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника
Коришћење роба и услуга	• Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.
Дотације и трансфери	• Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.
Остали расходи	• Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.
Субвенције	• Субвенције се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.
Социјална заштита	• Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.
Буџетска резерва	• Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.
Капитални издаци	• Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2025. годину

Структура планираних расхода и издатака

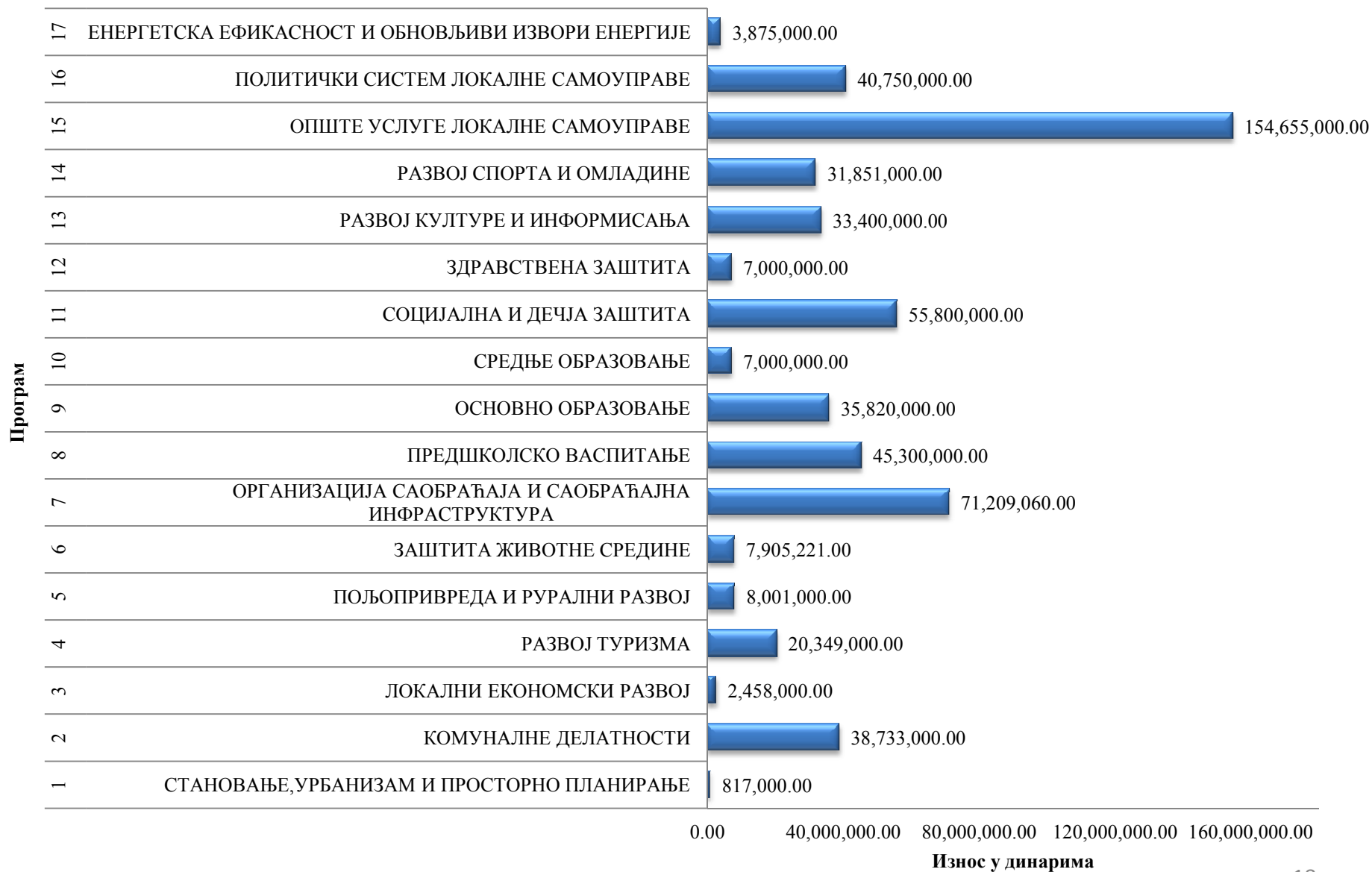
буџета за 2025. годину

Расходи буџета по програмима

Назив програма		Износ (у динарима)	% буџета по програму
1.	СТАНОВАЊЕ, УРБАНИЗАМ И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ	817.000,00	0,14%
2.	КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ	38.733.000,00	6,86%
3.	ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	2.458.000,00	0,43%
4.	РАЗВОЈ ТУРИЗМА	20.349.000,00	3,60%
5.	ПОЉОПРИВРЕДА И РУРАЛНИ РАЗВОЈ	8.001.000,00	1,42%
6.	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	7.905.221,00	1,40%
7.	ОРГАНИЗАЦИЈА САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА	71.209.060,00	12,60%
8.	ПРЕДШКОЛСКО ВАСПИТАЊЕ	45.300.000,00	8,02%
9.	ОСНОВНО ОБРАЗОВАЊЕ	35.820.000,00	6,34%
10.	СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ	7.000.000,00	1,24%
11.	СОЦИЈАЛНА И ДЕЧЈА ЗАШТИТА	55.800.000,00	9,88%
12.	ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА	7.000.000,00	1,24%
13.	РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА	33.400.000,00	5,91%
14.	РАЗВОЈ СПОРТА И ОМЛАДИНЕ	31.851.000,00	5,64%
15.	ОПШТЕ УСЛУГЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	154.655.000,00	27,38%
16.	ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	40.750.000,00	7,21%
17.	ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ	3.875.000,00	0,69%
Укупно		564.923.281,00	100,00%

Структура расхода по бюджетским программам

Расходи буџета расподељени по корисницима буџета

РБ	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2025. годину (у динарима)	% буџета по кориснику
1.	Скупштина општине	20.000.000,00	3,54%
2.	Председник општине	15.200.000,00	2,69%
3.	Општинско веће	5.550.000,00	0,98%
4.	Општинска управа	347.353.281,00	61,49%
5.	Општинско правобранилаштво	2.600.000,00	0,46%
6.	Месне заједнице	6.000.000,00	1,06%
7.	Дом културе	24.200.000,00	4,28%
8.	Народна библиотека	7.200.000,00	1,28%
9.	Центар за социјални рад	10.500.000,00	1,86%
10.	Предшколска установа	45.300.000,00	8,02%
11.	Туристичка организација	31.200.000,00	5,52%
12.	Основне школе	35.820.000,00	6,34%
13.	Средња школа	7.000.000,00	1,24%
14.	Дом здравља	7.000.000,00	1,24%
	УКУПНО:	564.923.281,00	100%

Издаци за капиталне пројекте

Назив пројекта	Планирани износ
Реконструкција тротоара у улици Ж. Н. Брке	30.000.000,00 динара

На крају желимо да вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету општине Бабушница за 2025. годину, исту можете преузети на интернет страници: www.babusnica.rs, у делу “Буџет”.